Gemeente Rotterdam

Werk en Inkomen
Werk, Inkomen, Nationaal Programma
Rotterdam Zuid en EU-arbeidsmigranten
Tim Versnel MSC

Bezoekadres: De Rotterdam
Wilhelminakade 179, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Saskia Hijman
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2211-371 - 22bo006969

Onderwerp: Verlenging besluit niet toepassen zoekperiode PW kwetsbare jongeren

Datum: B&W 6 december 2022

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
Het college van B&W heeft d.d. 28-6-2022 besloten tot verlenging van het besluit tot het niet opleggen van de zoekperiode voor de hierboven opgenomen categorieën kwetsbare jongeren. De zoekperiode houdt in, dat de bijstandsaanvraag pas 4 weken ná melding in behandeling wordt genomen. Dit is een wettelijke bepaling. Per 1-1-2023 komt de werking van dit besluit te vervallen. Het college heeft op 6-12-2022 besloten het besluit te verlengen en de huidige werkwijze voort te zetten waarbij ook maatwerk tot de mogelijkheid behoort. We doen dit tot een wijziging is doorgevoerd in de Participatiewet op dit onderdeel. Dat is naar verwachting in 2024. Hiermee wijken we op dit moment af van de wet.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:
Het instrument van de zoekperiode werkt in Rotterdam niet als het gaat om het verhogen van de drempel bij het indienen van een bijstandsaanvraag voor jongeren. Dit blijkt uit de cijfers die sinds 2019 zijn verzameld. Het leidt voor het overgrote deel van de jongeren tot een onnodige vertraging in het aanvraagproces. Ook werkt het verergering van problematiek in de hand. Wij willen jongeren die zich bij ons melden voor hulp, meteen vast kunnen houden en verder helpen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan dienstverlening waarbij jongeren middelen nodig hebben zoals begeleid wonen. Ook nemen we snel zorgen en stress weg, als we de financiën meteen kunnen gaan regelen. Dit geeft ruimte om eerder te starten met begeleiden naar werk of school.

Dit vinden wij niet in lijn met de menselijke maat die ons college nastreeft.

Toelichting:
We hebben reeds in december 2021 en in juni 2022 besloten tot het tijdelijk niet toepassen van de zoekperiode voor een aantal categorieën kwetsbare jongeren. Wij verwijzen u voor de volledigheid naar onze brief d.d. 21-12-2021 (21bb15790) en de aanbiedingsbrief van de eerste tertaalmonitor van W&I van 28-6-2022 (22b004679) waarmee u hierover bent geïnformeerd.

Naast de hierboven genoemde argumenten, is een ander belangrijk argument, dat het instrument van de zoekperiode niet het door de wetgever beoogde effect heeft als het gaat om het verhogen van de drempel bij het indienen van een bijstandsaanvraag voor jongeren. Al sinds we de effectiviteit hiervan zijn gaan meten in 2019 zien we de volgende trend:

Van de jongeren die de zoekperiode opgelegd krijgt, dient 80% na afloop alsnog een aanvraag voor een bijstandsuitkering in. Hen is het niet gelukt scholing of werk te vinden. Voor hen is de zoekperiode een onnodige vertraging in het aanvraagproces geweest. Van de overige 20% weten we dat een groot deel herhaalde pogingen doen zich te melden, telkens de zoekperiode opgelegd krijgen, en met maanden vertraging alsnog in de uitkering komt.

We hebben een aantal categorieën kwetsbare jongeren benoemd. Deze komen uit de tijdelijke artikelen 41a en 41b PW, die tijdelijk van toepassing waren tijdens de corona-maatregelen. Uit onze cijfers blijkt dat ruim de helft van de jongeren die zich bij ons meldt voor een uitkering, onder deze categorieën valt. Zij krijgen nu de zoekperiode niet opgelegd. De meesten hebben een medische urenbeperking, verblijven in een maatwerkvoorziening op basis Wmo of hebben geen inschrijfadres.

Intussen is ook bekend dat er in 2024 wijzigingen worden doorgevoerd in de Participatiewet. De zoekperiode voor kwetsbare jongeren maakt hier ook onderdeel van uit. We lopen met dit besluit op deze wijziging vooruit.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
De directe financiële gevolgen van het afwijken van de vierweken zoekperiode voor kwetsbare jongeren zijn beperkt. De uitkering wordt immers toegekend vanaf de datum melding, dus niet pas na afloop van de vier weken zoekperiode. En in breder perspectief worden door het 'direct vastpakken' van deze jongeren latere maatschappelijke kosten naar verwachting beperkt.

De grondslag voor de zoekperiode is artikel 41 lid 4 PW. Juridisch bezien biedt art. 41 lid 4 van de Participatiewet geen ruimte om van de zoekperiode af te zien, ook niet als er zeer dringende redenen aanwezig zijn. Het artikel bepaalt simpelweg dat de aanvraag 4 weken lang niet in behandeling wordt genomen. Omdat artikel 41 lid 4 PW van dwingend recht is, kan in het uiterste geval een aanwijzing van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid volgen. Een aanwijzing heeft mogelijk een financiële sanctie vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot gevolg . Om die reden zal bij het niet toepassen van de zoekperiode in het dossier van de betrokkene nut en noodzaak worden toegelicht.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb